SODIŠČE EU – POJASNILO PRAVILA O PREHRANSKIH IN ZDRAVSTVENIH TRDITVAH NA ŽIVILIH PRI OGLAŠEVANJU PREHRANSKIH DOPOLNIL

Sodišče Evropske unije je 17. septembra 2026 izdalo dve pomembni sodbi, ki prinašata dodatna pojasnila glede uporabe pravil o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih pri prehranskih dopolnilih. Sodbi obravnavata razlago Uredbe (ES) št. 1924/2006, zlasti obveznosti glede navajanja informacij, ki morajo spremljati zdravstvene trditve, opredelitve zdravstvenih trditev ter zahtev glede opozoril pri trditvah o zmanjšanju tveganja za bolezen.

Sodišče je v sodbah pojasnilo, v katerih primerih obveznih informacij ni treba ponavljati v pisnih oglasih, če so že navedene na označbi oziroma embalaži izdelka, ter kakšne vsebinske zahteve morajo izpolnjevati zdravstvene trditve in z njimi povezana opozorila.

Obe sodbi sta pomembni za proizvajalce, uvoznike, distributerje in oglaševalce prehranskih dopolnil, saj podajata usmeritve za pravilno pripravo označb, predstavitev in oglaševalskih gradiv. Njuna razlaga je pomembna tudi za slovenske gospodarske subjekte, saj se nanaša na neposredno veljavno zakonodajo Evropske unije.

Sodbi sta bili 9. novembra 2026 objavljeni tudi v Uradnem listu Evropske unije, serija C, in sicer sodba v zadevi C-657/24 pod oznako C/2026/5595 ter sodba v zadevi C-721/24 pod oznako C/2026/5596.

1)Kyberg Pharma Vertriebs-GmbH proti Schutzverband gegen Unwesen in der Wirtschaft e.V.
Sodišče Evropske unije je 17. septembra 2026 izdalo sodbo v zadevi C-657/24, Kyberg Pharma Vertriebs-GmbH proti Schutzverband gegen Unwesen in der Wirtschaft e.V., v kateri je pojasnilo razlago obveznosti glede navajanja informacij, ki morajo spremljati zdravstvene trditve pri oglaševanju prehranskih dopolnil.

Sodba se nanaša na razlago člena 10(2) Uredbe (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih.

Ozadje zadeve
Spor je nastal med nemško družbo Kyberg Pharma Vertriebs-GmbH, ki trži prehranska dopolnila, in združenjem Schutzverband gegen Unwesen in der Wirtschaft e.V.

Družba Kyberg Pharma je v tiskanih medijih oglaševala prehransko dopolnilo v obliki kapsul, ki vsebujejo glukomanan. V oglasu sta bili med drugim uporabljeni zdravstveni trditvi, povezani z zdravim hujšanjem in pomočjo glukomanana pri izgubi telesne mase v okviru nizkokalorične prehrane.

Na embalaži izdelka je bila navedena izjava o pomenu raznolike in uravnotežene prehrane ter zdravega načina življenja, v samem oglasu pa ta izjava ni bila vključena.

Spor se je nanašal na vprašanje, ali mora podjetje ob uporabi zdravstvenih trditev v pisnem oglasu ponovno navesti obvezne informacije iz člena 10(2) Uredbe (ES) št. 1924/2006, če so te že navedene na označbi oziroma embalaži izdelka.

Odločitev Sodišča EU
Sodišče EU je izreklo, da
·je člen 10(2) Uredbe (ES) št. 1924/2006 treba razlagati tako, da pisno oglaševanje, katerega namen je promocija prehranskega dopolnila, ne spada pod pojem označevanja živila v smislu navedene določbe,

- obveznih podatkov iz člena 10(2) navedene uredbe ni treba vključiti v pisni oglas za prehransko dopolnilo, če so te informacije navedene na označbi tega prehranskega dopolnila.

Sodišče je pri tem poudarilo razlikovanje med označevanjem in oglaševanjem živil. Medtem ko je namen označevanja zagotavljanje informacij potrošniku, je namen oglaševanja promocija prodaje živila.

Pomen sodbe za podjetja
Sodba je pomembna predvsem za proizvajalce, distributerje in oglaševalce prehranskih dopolnil, saj pojasnjuje, da obveznih informacij iz člena 10(2) Uredbe (ES) št. 1924/2006 ni treba ponavljati v pisnih oglasih, če so že navedene na označbi izdelka.
Pri tem je treba poudariti, da sodba ne odpravlja drugih zahtev glede označevanja in oglaševanja živil. Zdravstvene trditve morajo biti še vedno dovoljene in uporabljene v skladu z zahtevami omenjene uredbe. Prav tako morajo biti izpolnjene vse druge veljavne zahteve glede informacij o živilih in varstva potrošnikov.

Razlaga Sodišča EU je pomembna tudi za slovenske gospodarske subjekte, saj se nanaša na uporabo neposredno veljavne zakonodaje Evropske unije.

Za področje prehranskih dopolnil je pomembna še ena sodba Sodišča EU, ki dopolnjuje prvo zadevo C-657/24. Tokrat je Sodišče obravnavalo, kaj je mogoče opredeliti kot zdravstveno trditev, kako je treba oblikovati opozorila v zvezi z zmanjšanjem tveganja za nastanek bolezni in katere informacije morajo biti navedene v oglasih za prehranska dopolnila.

1)Vista-Life Pharma SA in Vista-Life Pharma Belgium SCRL proti Laboratoires S.M.B. SA in Brussels Reps Pharma SRL
Sodišče Evropske unije je 17. septembra 2026 izdalo sodbo v zadevi C-721/24, Vista-Life Pharma SA in Vista-Life Pharma Belgium SCRL proti Laboratoires S.M.B. SA in Brussels Reps Pharma SRL.

Sodba prinaša pomembna pojasnila glede uporabe zdravstvenih trditev pri prehranskih dopolnilih, zlasti glede navedb o načinu in pogostosti njihovega uživanja ter informacij, ki morajo spremljati trditve o zmanjšanju tveganja za bolezen.

Sodba se nanaša na razlago členov 2(2), točka 5, in 14(2) Uredbe (ES) št. 1924/2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih.

Ozadje zadeve
Spor je nastal med družbama Vista-Life Pharma SA in Vista-Life Pharma Belgium SCRL na eni strani ter družbama Laboratoires S.M.B. SA in Brussels Reps Pharma SRL na drugi.
V postopku pred belgijskim pritožbenim sodiščem (Cour d'appel de Bruxelles) so se pojavila vprašanja glede razlage pravil o zdravstvenih trditvah pri prehranskih dopolnilih.
Sodišče EU je moralo pojasniti zlasti, ali lahko navedbe o pogostosti uživanja prehranskega dopolnila oziroma načinu njegovega uživanja pomenijo zdravstvene trditve ter kakšne zahteve veljajo za informacije, ki spremljajo trditve o zmanjšanju tveganja za bolezen.

Odločitev Sodišča EU
Sodišče EU je podalo tri pomembna pojasnila:
1. Navedbe o pogostosti uživanja in načinu uporabe prehranskega dopolnila lahko pomenijo zdravstvene trditve.
Navedbe o tem, kako pogosto je treba uživati prehransko dopolnilo ali na kakšen način ga je treba uporabiti, spadajo med zdravstvene trditve v smislu člena 2(2), točka 5, Uredbe (ES) št. 1924/2006, kadar so predstavljene kot povezane z ugodnim učinkom na zdravje oziroma z odsotnostjo ali zmanjšanjem negativnega vpliva na zdravje.
To pomeni, da lahko tudi navodila za uživanje izdelka, če so predstavljena v povezavi z njegovim vplivom na zdravje, spadajo pod pravila o zdravstvenih trditvah.

2. Informacij o dejavnikih tveganja za bolezen ni treba navesti z dobesednim besedilom iz uredbe.
Člen 14(2) Uredbe (ES) št. 1924/2006 določa, da morajo biti trditve o zmanjšanju tveganja za bolezen spremljane z izjavo, da obstaja več dejavnikov tveganja za bolezen, na katero se trditev nanaša, in da ima lahko sprememba enega od teh dejavnikov tveganja ugoden vpliv, lahko pa ga tudi nima.
Sodišče je pojasnilo, da uredba ne zahteva dobesednega ponavljanja te izjave. Bistveno je, da označevanje, predstavitev ali oglaševanje izdelka vsebuje informacijo, ki potrošnika zanesljivo, jasno in razumljivo seznani z obema elementoma:

- da obstaja več dejavnikov tveganj za zadevno bolezen,
- da sprememba enega od teh dejavnikov tveganja lahko ugodno vpliva na zdravje, lahko pa takšnega vpliva nima.

3. Obvezne izjave v pisnem oglasu ni treba navajati, če je že navedena na embalaži.
Sodišče je dodatno pojasnilo, da v pisnem oglasu za prehransko dopolnilo, ki vsebuje zdravstveno trditev o zmanjšanju tveganja za bolezen, ni treba ponovno navesti zgoraj opisane izjave, če je ta že navedena na embalaži prehranskega dopolnila.

Pomen sodbe za podjetja
Sodba je pomembna predvsem za proizvajalce, uvoznike, distributerje in oglaševalce prehranskih dopolnil.

Podjetja morajo biti pri pripravi oglaševalskih in promocijskih gradiv pozorna predvsem na naslednje:

- navedbe o pogostosti uživanja in načinu uporabe izdelka lahko predstavljajo zdravstvene trditve, če se z njimi nakazuje ugoden vpliv na zdravje,
- pri trditvah o zmanjšanju tveganja za bolezen mora biti potrošnik jasno in razumljivo obveščen o obstoju več dejavnikov tveganja ter o možnem vplivu spremembe posameznega dejavnika,
- predpisanega opozorila ni treba navesti z dobesednim besedilom iz uredbe, mora pa njegova vsebina potrošniku zagotavljati vse zahtevane informacije,
- v pisnem oglasu ni treba ponavljati navedene izjave, če je že ustrezno navedena na embalaži izdelka.

Ob tem je treba poudariti, da sodba ne pomeni splošne možnosti za poljubno oblikovanje zdravstvenih trditev. Te morajo še vedno izpolnjevati vse zahteve Uredbe (ES) št. 1924/2006, vključno z zahtevami glede njihove dopustnosti in znanstvene utemeljenosti.

Pomen za slovenske gospodarske subjekte
Razlaga Sodišča EU je pomembna tudi za slovenske proizvajalce in distributerje prehranskih dopolnil ter podjetja, ki pripravljajo njihova promocijska in oglaševalska gradiva.

Sodba dodatno pojasnjuje, da je treba pri presoji zdravstvenih trditev upoštevati celotno sporočilo, ki ga podjetje posreduje potrošniku, in ne zgolj izrecnih navedb o zdravstvenih koristih izdelka. Pomembna so lahko tudi navodila glede pogostosti uživanja in načina uporabe, kadar se z njimi nakazuje vpliv na zdravje.

Viri:

- Sodba Sodišča EU - zadeva C-657/24
- Sodba Sodišča EU – zadeva C-721/24
- Uredba (ES) št. 1924/2006 (EUR-Lex)

Pripravila: **Enisa Šmrković, mag., Kontaktna točka SIST**